

12. Η εκπαίδευση στο Βυζάντιο

1. Αντιστοιχίστε το **χθες** και το **σήμερα** της εκπαίδευσης και σχολιάστε όσες από τις μεταβολές που έχουν γίνει θεωρείτε σημαντικές.

ΣΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ	ΣΗΜΕΡΑ
Προαιρετικό σχολείο •	• Τετράδιο
Κοντύλι •	• Παιδική εργασία μετά τα 15
Πλάκα •	• Εκπαίδευση για όλους
Σφουγγάρι •	• Ευρύχωρες αίθουσες
Τιμωρίες •	• Υποχρεωτικό σχολείο
Στενές αίθουσες •	• Γόμα
Σχολείο μόνο για τα αγόρια •	• Διάλογος
Τα παιδιά εργάζονται •	• Μολύβι

2. Δύο στροφές από τα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς λένε για τον Άγιο Βασίλη, «που έρχεται από την Καισαρεία»:

1

*«Βαστά εικόνα και χαρτί
ζαχαροκάντιο ζημωτή,
χαρτί και καλαμάκι,
δες και με, το παλικάρι...»*

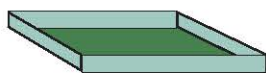
2

*Από τη μάνα μου έρχομαι
κι όλους σας καταδέχομαι
και στο σχολείο πηγαίνω
και κει γράμματα μαθαίνω».*

Ποιες λέξεις και φράσεις από τα κάλαντα μιλούν για την εκπαίδευση των Βυζαντινών; Γιατί ο αγαπημένος Άγιος των παιδιών είναι προστάτης των γραμμάτων;

3. Διαβάστε τα κείμενα **5** και **7** και παρατηρήστε την εικόνα **6**, που δείχνει τη μητέρα του μικρού Άη-Νικόλα να συνοδεύει το παιδί της στο σχολείο. Περιγράψτε τα τρία πρόσωπα και προσπαθήστε από τη στάση και την έκφρασή τους να ερμηνεύσετε πώς αισθάνεται το καθένα.

4. Κατασκευάζω μια κέρινη πλάκα, λιώνοντας κερί μέσα σε ένα ξύλινο πλαίσιο. Ύστερα παίρνω ένα μυτερό ξυλάκι (καλαμάκι) και γράφω το όνομά μου και τις λέξεις: *σχολείο, γράμματα, βυζαντινά χρόνια*.

Κέρινη πλάκα

5. Δραστηριότητα για το σπίτι

Ρωτήστε τους παππούδες, τους γονείς σας και άλλα ηλικιωμένα συγγενικά σας πρόσωπα πώς ήταν η εκπαίδευση στην εποχή τους (τα σχολεία, το πρόγραμμα, τα μαθήματα, η συμπεριφορά μαθητών και δασκάλων, κ.ά). Καταγράψτε τις απαντήσεις τους (σε χαρτί ή μαγνητόφωνο) και συζητήστε τις στην τάξη. Ανακοινώστε τα συμπεράσματά σας στην τάξη ή στη σχολική σας εφημερίδα.